

Obsah

1	CHARAKTERISTIKA A FUNKCE OBCHODNÍCH BANK	9
1.1	BANKA JAKO PODNIKATELSKÝ SUBJEKT	9
1.2	CÍLE A ZÁSADY BANKOVNÍHO PODNIKÁNÍ	11
1.2.1	<i>Rentabilita banky</i>	11
1.2.2	<i>Solventnost banky</i>	12
1.2.3	<i>Bankovní likvidita</i>	13
1.3	KAPITÁL BANKY	13
1.3.1	<i>Funkce vlastního kapitálu</i>	13
1.3.2	<i>Základní pravidla obezřetného podnikání bank</i>	14
1.4	BANKOVNÍ OBCHODY S PENĚŽÍ	17
1.4.1	<i>Finanční zprostředkování</i>	17
1.4.2	<i>Emise bezhotovostních s peněz a platební styk</i>	18
1.4.3	<i>Pasivní operace</i>	19
1.4.4	<i>Aktivní operace</i>	19
1.4.5	<i>Neutrální obchody bank</i>	19
1.4.6	<i>Vliv obchodů na skladbu bilance banky</i>	20
1.5	SPECIFICKÉ CHARAKTERISTIKY BANKOVNÍHO SEKTORU	21
2	ORIENTACE BANK, PRODUKTOVÝ A KLIENTSKÝ MODEL	23
2.1	KONKURENČNÍ SITUACE NA FINANČNÍM TRHU	23
2.1.1	<i>Vývoj v Evropě a ČR</i>	24
2.1.2	<i>Marketingový přístup k řešení</i>	25
2.2	OBECNÉ TRENDY ZMĚN	26
2.2.1	<i>Základní oblasti změn</i>	26
2.2.2	<i>Klient</i>	27
2.2.2.1	<i>Klient jako důvod existence banky</i>	28
2.2.2.2	<i>Klient jako spoluvůrce produktu</i>	28
2.2.2.3	<i>Klient jako dodavatel</i>	28
2.2.3	<i>Analýza chování klienta</i>	28
2.2.3.1	<i>Segment soukromé klientely</i>	28
2.2.3.2	<i>Segment podnikatelské klientely</i>	29
2.3	ZAMĚŘENÍ NA TRŽNÍ SEGMENTY	30
2.3.1	<i>Produktově orientovaná banka</i>	31
2.3.2	<i>Klientsky orientovaná banka</i>	33
2.4	ŘÍZENÍ VZTAHU SE ZÁKAZNÍKY - CRM	35
2.4.1	<i>Základní oblasti činnosti CRM</i>	35
2.4.2	<i>Výstupy ze systému vztahů s klienty</i>	36
2.4.3	<i>Informační systém CRM</i>	37
3	ÚROK, ÚROKOVÁ MÍRA	40
3.1	ZÁKLADY TEORIE ÚROKOVÉ MÍRY	40
3.1.1	<i>Neoklasická teorie úrokové míry</i>	40
3.1.1.1	<i>Úspory, křivka úspor</i>	41
3.1.1.2	<i>Investice, křivka investic</i>	42
3.1.1.3	<i>Rovnovážná úroková míra</i>	44
3.1.2	<i>Teorie zápůjčních fondů</i>	44
3.1.3	<i>Teorie preference likvidity</i>	47
3.2	ÚROK JAKO CENA PENĚŽ	49
3.2.1	<i>Jednoduché úročení a diskontování</i>	49
3.2.1.1	<i>Základní rovnice pro jednoduché úročení</i>	49
3.2.1.2	<i>Diskontování</i>	50

3.2.2 Složené úročení.....	50
3.2.2.1 Základní rovnice pro složené úročení	50
3.2.3 ÚROKOVÉ SAZBY	52
3.2.3.1 Nominální úroková sazba.....	52
3.2.3.2. Efektivní úroková sazba	52
3.2.3.3 Reálná úroková sazba	52
3.2.4 Splácení dluhu	53
3.2.4.1 Splácení úvěru konstantní anuitou	53
3.2.4.2 Splácení dluhu konstantním úmorem.....	55
3.4 VZTAH ÚROKŮ Z VKLADŮ A ÚVĚŘŮ	56
4. MĚŘENÍ, ZAJIŠŤOVÁNÍ A ŘÍZENÍ RIZIK	59
4.2 FINANČNÍ RIZIKA OBECNĚ	59
4.2 RIZIKA ÚVĚROVÁ	60
4.2.1 Typy úvěrových rizik	61
4.2.2 Měření úvěrového rizika.....	62
4.2.3 Klasifikace problémových úvěrů	63
4.2.4 Řízení rizika (risk management) úvěrových obchodů	65
4.2.4.1 Omezování vzniku rizika.....	65
4.2.4.2 Zajištění úvěrového rizika	66
4.3 ÚROKOVÉ RIZIKO	66
4.3.1 Vznik úrokových rizik	66
4.3.1.1 Riziko gapu.....	67
4.3.1.2 Riziko báze	67
4.3.1.3 Riziko výnosové křivky	68
4.3.1.4 Riziko vtělené opce	68
4.3.2 Měření úrokového rizika.....	68
4.3.2.1 Gapová analýza	68
4.3.2.2 Metoda Value at Risk	70
4.3.3 Řízení úrokového rizika.....	71
4.4 KURZOVÉ RIZIKO	71
4.5 RIZIKO LIKVIDITY.....	72
4.6 RIZIKO OPERAČNÍ	73
4.7 RIZIKO KAPITÁLOVÉ.....	74
5 MĚŘENÍ A ŘÍZENÍ ZISKOVOSTI	76
5.1 VZTAH MEZI RIZIKOVOSTÍ A ZISKOVOSTÍ.....	76
5.2 ZISKOVOST BANKY	78
5.2.1 Složení ukazatele ROA.....	80
5.3 MĚŘENÍ ZISKOVOSTI.....	81
6. ŘÍZENÍ BANKOVNÍCH AKTIV A PASIV	84
6.1 DEFINICE ŘÍZENÍ BANKOVNÍCH AKTIV A PASIV	84
6.1.1 Základní principy řízení aktiv a pasiv.....	85
6.1.2 Funkce ALM – řízení aktiv a pasiv.....	85
6.1.3 Bankovní rozvaha (balance)	88
6.2 ŘÍZENÍ BANKOVNÍCH AKTIV	89
6.2.1 Primární rezervy	89
6.2.2 Sekundární rezervy	89
6.2.3 Úvěry	90
6.2.4 Investice.....	90
6.2.5 Faktory ovlivňující složení aktiv	90
6.3 ŘÍZENÍ BANKOVNÍCH PASIV	91

6.3.1	Kapitál banky.....	91
6.3.2	Cizí zdroje	91
6.3.3	Referenční úroková sazba PRIBOR	92
6.3.4	Faktory ovlivňující složení pasiv.....	94
6.4	UŽITÍ METODY VAR V ŘÍZENÍ AKTIV A PASIV.....	94
7	PRINCIP KAPITÁLOVÉ PŘIMĚŘENOSTI	96
7.1	VYMEZENÍ KAPITÁLU V ČESKÝCH BANKÁCH	96
7.1.1	Skladba kapitálu banky	96
7.1.2	Vlastní kapitál.....	97
7.2	KAPITÁLOVÁ PŘIMĚŘENOST	98
7.2.1	Kapitálový požadavek A	99
7.2.2	Kapitálový požadavek B	99
8	REGULACE BANKOVNÍ SOUSTAVY	102
8.1	REGULACE A DOHLED CENTRÁLNÍ BANKY	102
8.1.1	Důvody existence regulace a dohledu bank	102
8.1.2	Principy regulace a dohledu	103
8.1.3	Způsoby dohledu	103
8.1.4	Cíle regulace a dohledu	104
8.1.5	Mezinárodní dohled	105
8.1.6	Změny v regulaci bankovního sektoru v rámci EU.....	106
8.1.7	Regulace a dohled v ČR	106
8.2	OBEZŘETNÉ PODNIKÁNÍ	106
8.2.1	Kapitálový požadavek BASEL II.....	108
8.2.2	Přiměřenost likvidity.....	108
8.2.3	Kapitálová přiměřenost.....	108
8.2.4	Úvěrová angažovanost.....	108
8.2.5	Klasifikace úvěrů.....	108
8.2.6	Opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti.....	109
8.2.7	Pojištění vkladů	109
8.2.8	Koncepce jednotného dohledu nad finančním trhem v ČR.....	109
9.	REGULATORNÍ RÁMEC KAPITÁLU BANK BASEL II, III.....	111
9.1	PRAVIDLA PRO STANOVENÍ KAPITÁLU DLE BASEL II	111
9.2	VÝPOČET KAPITÁLOVÝCH POŽADAVKŮ K ÚVĚROVÉMU RIZIKU	113
9.2.1	Metoda standardizovaného přístupu	113
9.2.2	Metody IRB přístupů.....	114
9.3	REGULATORNÍ RÁMEC PRO ODOLNÉ BANKY BASEL III	117
9.3.1	Cíle regulatorní koncepce Basel III.....	117
9.3.2	Riziko protistrany	118
9.3.3	Proticyklický polštář	118
9.3.4	Pákový poměr.....	119
9.3.5	Globální standardy likvidity.....	119
	LIQUIDITY COVERAGE RATIO	120
10	CENTRÁLNÍ BANKA V ČR.....	121
10.1	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ČNB.....	121
10.1.1	Bankovní rada	122
10.1.2	Samostatnost ČNB.....	123
10.2	EMISE A SPRÁVA OBĚŽIVA	124
10.2.1	Ochrana měny	125
10.3	BILANCE ČNB A MĚNOVÝ PŘEHLED	126

10.3.1	<i>Bilance ČNB</i>	126
10.4	MĚNOVÁ BÁZE	128
10.4.1	<i>Složení měnové báze</i>	128
10.4.2	<i>Hotovostní oběživo</i>	129
10.4.3	<i>Aktiva a měnová báze</i>	129
10.4.4	<i>Pasiva a měnová báze</i>	130
10.5	MĚNOVÝ PŘEHLED ČESKÉ REPUBLIKY	130
10.5.1	<i>Základní bilanční rovnice měnového přehledu</i>	130
10.5.2	<i>Členění položek v měnovém přehledu</i>	131
10.5.3	<i>Vypovídací schopnost měnového přehledu</i>	131
11	MĚNOVÁ POLITIKA CENTRÁLNÍ BANKY	133
11.1	PODSTATA MĚNOVÉ POLITIKY	133
11.1.1	<i>Hlavní cíl měnové politiky</i>	133
11.1.2	<i>Vývoj měnové politiky a peněžní rovnováha</i>	134
11.1.3	<i>Peníze v oběhu</i>	134
11.1.4	<i>Empirická definice peněz</i>	135
11.2	MĚNOVÉ AGREGÁTY	135
11.2.1	<i>Měnové agregáty obecně</i>	136
11.2.2	<i>Měnové agregáty České národní banky</i>	136
11.3	ÚVĚROVÉ AGREGÁTY	137
11.3.1	<i>Celkový stav úvěrů, poskytnutých bankami</i>	137
11.3.2	<i>Celkový stav úvěrů, poskytnutých v ekonomice</i>	138
11.3.3	<i>Krátkodobá úroková míra</i>	138
11.4	TRANSMISNÍ MECHANIZMY MĚNOVÉ POLITIKY	138
11.4.1	<i>Transmisní mechanismus obecně</i>	138
11.4.2	<i>Základní transmisní mechanismy</i>	139
11.5	MĚNOVÁ KRITÉRIA	140
11.5.1	<i>Požadavky na měnová kritéria</i>	140
11.5.1.1	<i>Operativní kritéria</i>	140
11.5.1.2	<i>Zprostředkující kritéria</i>	140
11.5.2	<i>Indikátory měnové politiky</i>	141
11.6	KONEČNÉ CÍLE MĚNOVÉ POLITIKY	142
11.6.1	<i>Expanzivní a restriktivní měnová politika</i>	142
11.6.2	<i>Časová zpoždění v měnové politice</i>	143
12	NÁSTROJE MĚNOVÉ POLITIKY	147
12.1	ČLENĚNÍ NÁSTROJŮ MĚNOVÉ POLITIKY	147
12.2	TRŽNÍ (NEPŘÍMÉ) NÁSTROJE	148
12.2.1	<i>Operace na volném trhu</i>	148
12.2.2	<i>Diskontní nástroje</i>	152
12.2.2.1	<i>Diskontní úvěry</i>	153
12.2.2.2	<i>Reeskontní úvěry</i>	153
12.2.2.3	<i>Lombardní úvěry</i>	154
12.2.3	<i>Kurzové intervence</i>	155
12.3	ADMINISTRATIVNÍ NÁSTROJE	156
12.3.1	<i>Pravidla likvidity</i>	156
12.3.2	<i>Limity úvěrů bank</i>	157
12.3.3	<i>Limity úrokových sazeb</i>	157
12.3.4	<i>Povinné vklady</i>	158
12.4	NÁSTROJE MEZI TRŽNÍMI A ADMINISTRATIVNÍMI	159
12.4.1	<i>Povinné minimální rezervy</i>	159
12.4.2	<i>Doporučení, výzvy, dohody</i>	159

12.5 NEJČASTĚJI POUŽÍVANÉ NÁSTROJE V SOUČASNOSTI	160
13 POPTÁVKA PO PENĚZÍCH.....	162
13.1 DEFINICE POPTÁVKY PO PENĚZÍCH	162
13.1.1 Teoretická definice poptávky po penězích.....	162
13.1.2 Empirická definice poptávky po penězích.....	162
13.2 ZÁKLADNÍ TEORIE POPTÁVKY PO PENĚZÍCH	162
13.2.1 Fischerova teorie poptávky po penězích.....	163
13.2.2 Cambridgeská teorie poptávky po penězích.....	164
13.3 TRANSMISNÍ MECHANIZMY M_S - M_D	164
13.3.1 Přímý transmisní mechanismus.....	164
13.3.2 Nepřímý transmisní mechanismus	164
13.4 KEYNESOVSKÁ TEORIE POPTÁVKY PO PENĚZÍCH	165
13.5 FRIEDMANOVA (MONETARISTICKÁ) TEORIE POPTÁVKY PO PENĚZÍCH.....	167
14 NABÍDKA PENĚŽ	169
14.1 ZÁKLADY PENĚŽNÍ NABÍDKY	169
14.2 OVLIVŇOVÁNÍ REZERV V BILANCÍCH BANK.....	169
14.2.1 Nákup CP centrální bankou od obchodní banky.....	170
14.2.2 Poskytnutí úvěru centrální bankou obchodní bance	170
14.2.3 Nákup CP centrální bankou od nebankovního subjektu (NS)	171
14.3 MULTIPLIKACE BĚŽNÝCH VKLADŮ.....	172
14.3.1 Mutiplikační efekt uvnitř banky.....	173
14.3.2 Multiplikace vkladů mezi bankami.....	174
14.3.3 Jednoduchý multiplikátor běžných vkladů.....	175
14.3.4 Rozvinutý multiplikátor běžných vkladů.....	176
14.3.5 Multiplikace úbytků běžných vkladů	177
15 INFLACE.....	179
15.1 PODSTATA INFLACE.....	179
15.2 ZÁKLADNÍ POJMY V INFLACI	181
15.3 POPIS INFLACE V MODELU AS – AD	182
15.3.1 Model AS – AD.....	183
15.3.2 Změna agregátní nabídky, nabídková inflace	184
15.3.2.1 Agregátní nabídka v krátkém období.....	184
15.3.2.2 Agregátní nabídka v dlouhém období.....	184
15.3.3 Změna agregátní poptávky, poptávková inflace	186
15.4 DŮSLEDKY INFLACE	187
15.4.1 Redistribuční efekt inflace	187
15.4.2 Náklady inflace.....	188
15.4.3 Prospěšnost mírné a nulové inflace.....	189
15.5 MĚŘENÍ INFLACE	189
15.6 CÍLOVÁNÍ INFLACE	190
15.6.1 Základní znaky cílování inflace	190
15.6.2 Mechanismus cílování inflace.....	191
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	193
SEZNAM TABULEK.....	195
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:	197